

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model ของโรงเรียนธรรมยานประยุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
ผู้วิจัย	นายคงทัตชนัน คงเมือง ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่วิจัย	โรงเรียนธรรมยานประยุต
ปีที่วิจัย	ปีการศึกษา 2563 - 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนธรรมยานประยุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนธรรมยานประยุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model ของโรงเรียนธรรมยานประยุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model ของโรงเรียนธรรมยานประยุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ภายใต้การดำเนินการ 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การวิจัย (Research : R1) การวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เป็นการศึกษาระดมความคิดเห็นและวิเคราะห์สภาพปัญหา (Analysis: A) ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development : D1) เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model (Design and Development: D and D) ระยะที่ 3 การวิจัย (Research : R2) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model (Implementation : I) และระยะที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินความพึงพอใจรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model โดยใช้ข้อมูลวิจัยจาก Research 2 (R2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนธรรมยานประยุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ รวมทั้งสิ้น 8 ประเด็น ทุกประเด็นปัญหาจะมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนมาโดยตลอด พอสรุปประเด็นปัญหาที่ส่งผลต่อ

การพัฒนาโรงเรียนทั้งสิ้น 8 ประเด็น ดังนี้ 1) บุคลากรมีองค์ความรู้จำกัดในการการพัฒนาองค์กร (Knowledge) 2) สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการมีประสิทธิภาพน้อย (Operation Plan) 3) สถานศึกษามีการประสานงานภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนาสถานศึกษาน้อย (Network) 4) สถานศึกษามีการจำแนกจุดพัฒนาองค์กรไม่สอดคล้องกับบริบท (Grouping) 5) สถานศึกษาขาดการมีเป้าหมายการพัฒนาองค์กรที่ชัดเจน (Target) 6) สถานศึกษาขาดการประเมินศักยภาพบุคลากร (Human) 7) สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพงานน้อย (Assurance) และ 8) สถานศึกษามีการประเมินศักยภาพองค์กรน้อย (Self Assessment)

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนธรรมยานประยุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 สรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนธรรมยานประยุต มีชื่อเรียกว่า “KONGTHAS model” มี 8 องค์ประกอบ ที่เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 1) K : Knowledge (องค์ความรู้สู่การพัฒนาองค์กร) 2) O : Operation plan (แผนปฏิบัติการคุณภาพ) 3) N : Network (เครือข่ายความร่วมมือ) 4) G : Grouping (การจำแนกจุดพัฒนาองค์กร) 5) T : Target (เป้าหมายการพัฒนาองค์กร) 6) H : Human (ศักยภาพบุคลากร) 7) A : Assurance (การตรวจสอบคุณภาพ) และ 8) S : Self Assessment (การประเมินองค์กร)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model ของโรงเรียนธรรมยานประยุต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ผลจากการพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบ KONGTHAS model ส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ

1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น กล่าวคือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 สูงขึ้น นักเรียนมีผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าระดับชาติ ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564

2) นักเรียนผ่านการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ระดับดีขึ้นไปและโรงเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับ ดี - ดีเยี่ยม นักเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม จริยธรรม (โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ปีการศึกษา 2563 รางวัลโครงการคุณธรรม “ปณิธานความดี ทำดีเริ่มได้ที่ใจเรา” รางวัลระดับชาติ) และโรงเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เป็น

รางวัลประเภทสถานศึกษาและบุคลากร โดยมีรางวัลระดับจังหวัด/ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 15 รายการ และรางวัลระดับภาค/ระดับชาติ จำนวน 12 รายการ

3) โรงเรียนผ่านการประเมินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ กล่าวคือ โรงเรียนธรรมยานปรียุต ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีรางวัลที่สะท้อนถึงความสำเร็จที่เป็นรางวัลระดับจังหวัด/ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 35 รายการ และรางวัลระดับภาค/ระดับชาติ จำนวน 7 รายการ

4) โรงเรียนมีอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กล่าวคือ ทางโรงเรียนประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่มีสภาพเก่าชำรุดและทรุดโทรม สภาพแวดล้อมไม่สวยงามสะอาดตาที่ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ให้มีสภาพพร้อมใช้งานและให้เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. ผลการประเมินความพึงพอใจรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model ของโรงเรียนธรรมยานปรียุต พบว่า คะแนนการประเมินความพึงพอใจรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศด้วย KONGTHAS model ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.66 มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านองค์ความรู้สู่การพัฒนาองค์กร (K : Knowledge) ตัวชี้วัดที่ 1.3 บุคลากรมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ และด้านเป้าหมายการพัฒนาองค์กร (T : Target) ตัวชี้วัดที่ 5.2 โรงเรียนดำเนินงานตามเป้าหมายอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.99$, S.D. = 0.11) รองลงมา คือ ด้านเป้าหมายการพัฒนาองค์กร (T : Target) ตัวชี้วัดที่ 5.3 โรงเรียนมีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) และอันดับ 3 คือ ด้านแผนปฏิบัติการคุณภาพ (O : Operation Plan) ตัวชี้วัดที่ 2.1 แผนปฏิบัติการสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัดและบริบทสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.35)